

NOVICE IZ NAŠIH KRAJEV

ZADVOR

Dne 17. oktobra 1971 je imel svet krajevne skupnosti Zadvor svojo redno sejo. Na dnevnem redu je bilo kar pet točk. Udeležba je bila polnoštevna, razprava dokaj živa in realna, tako da si takih sej želimo še več. Med drugim so obravnavali tudi gradnjo mostu prek Dobrunjske v Sostrem, po katerem vodi cesta III. reda, po njej pa se odvija živahen potniški in tovorni promet – tudi primestni avtobusni promet Ljubljana–transporta in medkrajevna proga Ljubljana–Glabrova. Ker je most lesen in dotrajan, je bil letos spomlad zaprt za ves osebni in tovorni promet prek 1,5 ton. Ta zapora pa je občanom prinesla težave, ker je bilo potrebno spremeniti smer avtobusne proge in opustiti več postaj, tako da morajo nekateri precej daleč naokoli do prve avtobusne postaje.

Vse pa kaže, da se je to vprašanje le premaknilo z mrtve točke, kajti načrti za delno regulacijo Dobrunjske in za most so že v delu, občinska skupščina je zagotovila temeljna sredstva za regulacijo in za načrte, vse ostalo pa je zagotovil cestni sklad SR Slovenije, tako da bo moč že letos skleniti pogodbo z izvajalci del in pričeti z delom.

Na hujšo prepreko pa so člani sveta naleteli pri pripravah za gradnjo otroškega varstva v Zadvoru. Prvotno so računali, da bodo v opuščeni trgovini in gostilni v zadrudnem domu in zagotovitvijo sto trideset starih milijonov dinarjev že začeli z delom leta 1972. Pa ni šlo tako gladko. Ko so poverili izdelavo načrta inž. arch. J. Dobrinu, je ta našel kup težav v stavbi. Če bi jo hoteli adaptirati, bi morali odstraniti stari strop in predelati vrsto stvar, na katere poprej ni nihče računal. Seveda pa bi tudi razširjena adaptacija terjala še naknadnih štirideset starih milijonov. In kam po ta denar – na seji so menili, da bi bilo potrebno preučiti celo novo gradnjo ali pa montažno gradnjo, kar bi bilo ceneje. Razen tega pa tudi niso računali na oviro, ki jo predstavlja skladišče Agrokombinatar Barje v zadrudnem domu. Pri izdelavi načrta je arhitekt računal tudi na te prostore, ker bi le tako lahko pridobili zadostno število prostorov. Toda kam s skladiščem?

Zares so nastale hude težave! Kako jih premagati? Težko, da bo tem težavam kos le svet krajevne skupnosti; verjetno bo morala na pomoč še občinska skupščina. Upamo, da se bo z dobro voljo in smislom za reševanje perečih problemov dalo rešiti tudi to.

Na seji je bilo tudi navedeno, da so se vaščani Podmolnika že odločili in pričeli z akcijo za asfaltiranje ceste od Zadvora proti Podmolniku v dolžini 1.900 metrov. Za zdaj so se odločili, da bi s samoprispevkami, pomočjo krajevne skupnosti in občine pripravili gradnjo prve etape te ceste do spomenika partizanski Molniški četi, ostali dve etapi pa bi zgradili v naslednjih letih. S projektnim birojem so se sklenili pogodbo za izdelavo načrtov, vaščani pa so se tudi sami že letos lotili akcije za zbiranje sredstev. Ta akcija vaščanov Podmolnika je vredna vse pohvale, uspeha pa bo ob materialni podpori vseh, ki se jih to tiče, in v to ne dvomimo.

V teku je tudi akcija za samoprispevek. O njej so veliko govorili. Upamo, da na področju krajevne skupnosti Zadvor s pozitivnim izidom samoprispevka ne bo težav. Upajmo!

ALOJZ KASTELIC

HRASTJE

Krajevna skupnost v Šmartnem ob Savi se že dolgo loteva ureditve ceste na Zabretovem klanecu. Zaradi vse številnejše gradnje novih hiš je čutili potrebo po asfaltiranju ulice. Nekateri občani so pripravili prispevati tudi del sredstev. Predhodno bo pa treba urediti primerne odvodne zbiralnike za meteorno in drugo vodo, kajti sedaj teče vsa direktno na ulico in včasih povzroča veliko smrada.

Želja krajevne skupnosti in drugih organov je, da bi ta problem rešili s skupnimi močmi, saj gre za korist vseh prizadetih.

V Hrastju pri Snebrjah vaščani pridno urejajo vse potrebno za novi vodovod. Ta dolgo pričakovana želja – in potreba – se jim bo le uresničila. Zaradi vode so imeli vaščani precej sitnosti, kajti že iz obstoječega vodovoda si niso mogli podaljšati napeljav zaradi premajhnega cevnege profila.

Zato so morali na svojo iniciativo skopati povsem nov dovod vode iz zbiralnika.

Razumljivo je, da si znajo vaščani z veliko vnemo tudi sami kaj urediti, čeprav je to delo šlo mimo programa krajevne skupnosti Šmartno ob Savi.

Iz prakse vemo, da se ponavadi najnujnejše vleče v nedogled, zato smo vaščanom iz Hrastja lahko samo hvaležni.

Blizu Šmartnega ob Savi se nabirajo celi kupi raznih odpadkov. Kaj bo z njimi, se še ne ve, vprašujemo pa se, kaj pomenijo lepe asfaltne ceste, če ljudje odlagajo vzdolž njih odpadni material. Treba je razmisliti in ukrepati.

CIRIL ZUPANČIČ

KODELJEVO

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR. Odbor za splošni ljudski odpor pri krajevni skupnosti Kodeljevo se je ob koncu prejšnjega meseca sestel že drugič. Člani so se pogovarjali o delu in nalogah odbora, sprejeli pravilnik dela in izvolili Franca Bambiča za predsednika. Člani odbora so: Bavec, Blatnik, Gostič, Korošec, Košiček, Laznik in Trtnik.

CIVILNA ZAŠČITA. Četrtega oktobra so se na Kodeljevem začela predavanja o narodni obrambi, in sicer v prostorih osnovne šole Kette-Murn vsak ponedeljek in četrtek po dve uri zvečer. Obiskovalci so razdeljeni v dve skupini; vseh, ki bodo predavanja slišali, je okrog 330. Program izvaja delavska univerza Boris Kidrič in obsega ciklus predavanj o osnovnih obrambnih in zaščitnih ukrepih ob naravnih nesrečah ali v vojni, predvsem tematiko splošnega ljudskega odpora in prve pomoči. Pouk je obvezen za vse občane od 16. do 65. leta starosti, ki so ga zmožni obiskovati – izvenzemci osebe, ki so to že imele v šoli oz. enotah civilne zaščite ali v armadi.

SEJA KS. Člani sveta krajevne skupnosti in predsedniki ter podpredsedniki družbenopolitičnih organizacij terene Kodeljevo so z akcijskim odborom za samoprispevek Kodeljevo imeli skupno sejo, na kateri so sklenili, da bodo gradivo razdelili vsakemu volivcu osebnostno.

Na osnovni šoli Kette-Murn in VVZ so ali bodo še imeli več akcij v smeri prizadevanj za uspešen referendum. Starši so bili na roditeljskih sestankih v celoti pripravljivi glasovati za samoprispevek.

Na seji je bil podan tudi predlog, da bi volivcem Kodeljevega še posebej shematsko prikazali tloris novega vrtca in številno razmerje otrok, ki so v vrtcu, nasproti tistim, ki zaradi premajhnih kapacitet v vrtcu ne morejo.

ALEŠ KARDELIJ

BESNICA

Eden najbolj perečih problemov v KS Besnica so slabe ceste. Promet na teh cestah postaja iz dneva v dan večji. Mnogi grede namreč na Janče, drugi spet nabirajo razne gozdne sadeže ali nabavljajo ozimnico. Veliko pa je tudi priložnostnih izletnikov, saj so ti kraji tako rekoč na pragu Ljubljane. Poleg tega se vozi na delo v ljubljanske tovarne vsak dan precej delavcev s svojimi vozili. Ves ta promet poteka po slabih, makadamskih cestah.

Pod upravo KS Besnica je 63 km krajevnih cest. In za vse te ceste nimajo niti enega cestarja! Jasno je, kakšne so potem ceste, saj jih nihče redno ne vzdržuje. In kdo je kriv za tako stanje? Krajevna skupnost, občinska skupščina, prebivalci? Dovolj nam pove že podatek, da KS dobi od občinske skupščine za vzdrževanje vsakega kilometra cest le 1500 N-din. S tem denarjem naj bi izdrževali, popravljali in gradili ceste!

Zaradi tako zaskrbljujočega stanja se je KS odločila za energične ukrepe. Večino slabih cest pod upravo KS Besnica so razširili in izravnavali z gradanjem, prav sedaj pa ceste posipujejo. Za to bodo porabili okrog 1200 kubikov materiala. Prevoz plača iz svojih sredstev KS, vsa ostala dela pa opravijo prebivalci sami s prostovoljnimi delom.

Nekaj cest pa so popravili že prej. Posuli so že cesto Trebeljevo–Leskovic, popravili pa so tudi cesto Janče–Jevnica, tako da je v ta znani turistični kraj sedaj možen dostop iz Besnice in iz Jevnice, koder pelje asfaltirana zasavska cesta.

Problem zase pa je cesta III. reda Ljubljana–Litija, ki poteka na območju naše KS večinoma po besniški dolini. Cesta je slaba, ozka in luknjasta. Ob cesti je precej kmetij in njiv, ki jih poleti dobesedno prekriva prah, katerega dvigajo vozila. Lahko si mislimo, da ta prah povzroča veliko škodo na poljih besniških kmetov, pa tudi za same prebivalce je neprijetno živeti v tem prahu. Kot smo že omenili, pa je promet vsak dan večji in je zato tudi cesta čedalje slabša. Zato se je KS odločila, da bo to cesto asfaltirala.

Pri tem pa se je – kot že tolikokrat doslej – pojavilo vprašanje financiranja. KS se je odločila, da bo za pomoč prosila podjetja, v katerih so zaposleni delavci s tega območja, občinsko skupščino in republiški cestni sklad. Najeli pa bodo tudi kredite. Poleg tega bodo v nedeljo 21. novembra 1971 izvedli referendum. Na njem se bodo prebivalci odločili, če bodo plačevali samoprispevek za asfaltiranje ceste v Besnici. Glasovali bodo vsi polnoletni občani. Če se bodo občani odločili za samoprispevek, ga bodo plačevali le tisti, ki so po mnenju KS to zmožni.

Če bodo uspeli zbrati sredstva, bodo začeli z deli že prihodnjo pomlad. Prebivalce KS pozivamo, naj se referendumu udeležijo v čim večjem številu in glasujejo za samoprispevek. To bo koristilo predvsem njim, saj bo asfaltirana cesta prispevala k razvoju celotnega območja. Če bodo cesto asfaltirali, bo vsak dan vozil tudi delavski avtobus in bodo tako zveze z Ljubljano boljše.

Torej – 21. novembra glasujte ZA samoprispevek, saj bo to predvsem v vašo korist.

R. J.

HRUŠICA

Nedavno tega je bil v šoli sestanek odbora DPM in starešinskih razrednih svetov osnovne šole Hrušica.

O namenu in potrebah akcije za samoprispevek in varstvo otrok je govorila tovarišica Branka Jadek. Odgovarjala je na različna vprašanja. Zaželela je, da bi se občani v velikem številu udeležili občnih zborov pri KS in tam povedali želje in potrebe vaščanov. Zaželela je, da bi referendum o samoprispevku uspel, saj bodo imeli koristni otroci in starši.

V Hrušici se večajo potrebe po varstvenem zavodu za predšolske otroke. V prosvetnem domu bi se dobili ustrezní prostori, treba pa bi jih bilo opremiti.

Starši so pozdravili skrb občinske skupščine za adaptacijo šole. Nujno bo še treba urediti ogrevanje učilnic in fasado.

Šola je zasedena v obeh izmenah, zato se pdstavlja vprašanje prostorov za malo šolo! Prostor bo v prosvetnem domu, treba ga bo opremiti.

Preskrbeti bo veljalo za prevoz učencev od 5. – 8. r. na centralno šolo iz Hrušice, Bizovika, Fužin in Gmajne – vsaj v zimskem času!

Litijska cesta je terjala dve smrtni žrtvi otrok in več nesreč. Pozne večerne ure niso primerne za hojo otrok po samotnem polju proti Bizoviku.

Spodnja Hrušica je dobila novo cesto in most s samoprispevkom občanov.

Poljski pridelki so letos dobro obrodili. Manj je bilo fižola in zelja. Suša je povzročila sušo na travnikih. Primanjkovalo bo živinske krme.

Pionirji so počastili spomin na padle žrtve NOV s komemoracijami ob spomenikih na Fužinah, Zg. Hrušici pri Kefrovih in na Urhu. V Sp. Hrušici, pri spominskih ploščah sester Šuštaršič pri Proškovihi pa so položili cvetje in prižgali svečke.

Na šoli je letos vpisanih 110 učencev. Malico prejema 88 odstotkov vseh šolarjev. V dva oddelka podaljšane bivanja je vključenih 42 % vseh učencev. Le-ti prejemo tudi kosilo.

Temeljna izobrazovalna skupnost in občinska skupščina Moste – Polje sta prispevali sredstva za adaptacijo šole. Notranja ureditev je zelo lepa, treba pa bo poskrbeti še za zunanost stavbe in za boljše ogrevanje prostorov. V prenovljenih učilnicah se učenci dobro počutijo.

Krajevna skupnost Hrušica – Fužine bo financirala asfaltno prevleko pred domom kulture in ob šoli. Dela so v teku.

Igrišče z novo ploščadjo bo kmalu nared. Pohvaliti velja avto prevoznika Cirila Babnika s Fužin. Opravil je brezplačen izkop in navozil ogromno gramoza, ki so ga rabili za ploščo. Zeleti je, da bi dobil več posnemačev. V delu je tudi ograja, ki bo obdajala igrišče.

VEVČE

Dne 27. septembra 1971 je bil v osnovni šoli Polje sestanek političnega aktivna krajevnih skupnosti Polje, Vevče-Kašelj in Zalog. Sklican je bil po dogovoru predsednikov krajevnih odborov SZDL. Na sestanku so člani razpravljali o osnutku amandmajev k ustavi SR Slovenije.

Bolj pa je bil poudarjen drugi problem, ki mu zadnje čase posvečamo vse več pozornosti, namreč uvedba samoprispevka. Vsi prisotni so se strinjali, da je le-ta nujno potreben in da bodo volili vse moči, da bo referendum za samoprispevek uspel.

Izgradnja teniškega igrišča na Vevčah je v končni fazi in bodo tako ljubitelji tega športa prišli na svoj račun že prihodnjo pomlad.

Akcijski odbor za uvedbo samoprispevka krajevne skupnosti Vevče-Kašelj je razpravljalo o akcijah na svojem terenu, ki naj prispevajo k temu, da bo referendum o samoprispevku uspel. Vsi prisotni so se strinjali s tem, da stanje otroškega varstva na Vevčah še zdaleč ne zadovoljuje potreb in prav žalostno je, da že danes vemo, da tudi razširitev ne bo zadostovala. Vendar bo dodatnih 70 mest v VVZ le nekako rešilo današnji težak položaj, ko čaka za sprejem v varstvo 75 otrok.

PREŽGANJE

Od 18. do 30. oktobra je bil na Prežganju šiviljski tečaj. V organizaciji KS Besnica ga je priredila komisija za pospeševanje kmetijstva pri občinski skupščini Ljubljana-Moste-Polje. Tečaj je obiskovalo trinajst kmečkih žena in deklet. Poučeval jih je strokovni učitelj Ivan Krajec iz Ljubljane. Za štirinajstredno učenje šiviljskih spretnosti so tečajnice plačale le po 50 dinarjev.

Tečaj sodi v okvir prizadevanj komisije za pospeševanje kmetijstva, da bi čimbolj izobrazili ljudi v oddaljenih krajih naše občine in jim nudili vso možno strokovno pomoč. Komisija je svojo nalogo očitno zelo dovolj resno, saj je samo na Prežganju to že tretji tečaj. Poleg tega pa je ta komisija poleti priredila tudi razstavo jagod in strokovno posvetovanje pridelovalcev vrtnih jagod.

Dolgo sušno obdobje je močno prizadelo tudi vasi v KS Besnici. Posebno je suša prizadela kmete, saj je bilo zaradi pomanjkanja vlage manj kmetijskih pridelkov, pa se ti so bili slabše kvalitete. Po vseh vaseh je tudi primanjkovalo pitne vode. Položaj je postal tako resen, da je bila KS prisiljena organizirati dovoz vode. Vozile so jo cisterne JLA in komunalnega podjetja Snaga. Vodo so vozili v Javor, Trebeljevo, Prežganje, Volavljje, Janče, Gaberje in Tuji gm.

JAVOR

Vaščani so se odločili, da bodo letos zgradili novo obzidje okrog pokopalšča. KS Besnica je prispevala 30.000 N-din za gradbeni material. Vsa dela, razen strokovnih, bodo opravili vaščani sami s prostovoljnimi delom. Nova ograja bo prispevala k lepšemu izgledu celotnega kraja, pričala pa bo tudi o spoštovanju, ki ga vaščani čutijo do svojih prednikov.

R. J.

IN MEMORIAM

EDU DELORENZU

Malokdo je imel toliko življenja v sebi kot Edo. Povsod je bil zraven in vsako stvar glasno in ognjevito komentiral. Bil je športnik najvišjega ranga in drzen motorist. S svojo mirno roko je osvajal lovriko za lovriko vse dokler ni prišel v streljanju s precizno pištolo do olimpijske medalje leta 1952 v Helsinkih. Bil je vseskozi aktiven strellec in s svojo udeležbo mnogo prispeval h kvalitetnemu jugoslovanskemu strelstvu.

Svojo mirno roko in sigurnost je rad zaupal motorju in brez njega ni bilo tekmovalj vsa povojna leta. Ljubil je hitrost, a usoda je hotela da sta prav hitrost in drznost postala zanj usodna. Kar niso mogle storiti sovražne krogle partizanu, to je storila motorizacija današnjih dni. Po hudi nesreči na avto cesti je v novomeški bolnišnici skoro okreval, toda posledice so ga spravile stran od nas, prijateljev in znancev, ki jih je imel res veliko. Otrdeli so prsti, s katerimi je pritiskal na petelina pištolo in z njimi izvabljal prijetne melodije iz svoje harmonike. Nič več ne bo med nami Edo, poln veselja in hudomušnosti, pa jedke zbadljivosti in prisrčnosti. Odsel je od nas tako nepričakovano, da malokateri verjame, da je to sploh res. Odsel je, mi pa se ga bomo spominjali kot veselga in v vsaki družbi zaželenega prijatelja in znanca.

Njegovi številni prijatelji

JANEZ OMAHEN

V 77. letu starosti nas je oktobra tiho in nenadoma zapustil Janez Omahen iz Dobrunj, upokojeni papirniški delavec. Janez Omahen je bil znan in dolgoletni družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Zadvor. Že pred vojno je sodeloval v naprednem delavskem gibanju v Papirnici Vevče. Zato je tudi razumljivo, da se je 1941. leta takoj vključil v narodno-

JANEZ OMAHEN

osvobodilno gibanje. Bil je med ustanovitelji Osvobodilne fronte v Dobrunjah in postal tudi član njenega terenskega odbora. Prav tako je bil med prvimi člani OF v Papirnici Vevče. Opravljal je različne naloge in dolžnosti ter bil zaradi svojega aktivnega delovanja preganjan, od leta 1944 pa tudi v internaciji v Nemčiji.

Tudi po osvoboditvi je bil med najmarljivejšimi aktivisti v tedanji občini Dobrunje. Dolga leta je bil član Osvobodilne fronte v Dobrunjah in postal tudi član njenega terenskega odbora. Prav tako je bil med prvimi člani OF v Papirnici Vevče. Opravljal je različne naloge in dolžnosti ter bil zaradi svojega aktivnega delovanja preganjan, od leta 1944 pa tudi v internaciji v Nemčiji.

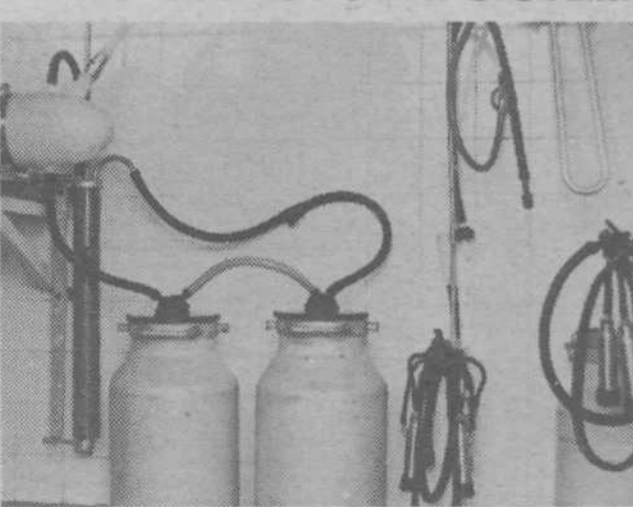

Kljub boleznim pa je aktivno deloval tudi po osvoboditvi pri obnovi naše domovine. Zaradi velikih naporov in boleznim pa je moral prenehati s pokoj. Zadnjikrat smo ga videli letos spomladi na veličastni proslavi v Jevnici, kjer je bil še vder in poln življenja. Nihče tedaj ni slutil, da je to zadnje srečanje z njim in da mu ni pomoči.

Za zasluge med NOB in pri obnovi domovine je bil Tone odlikovan, napredoval pa je tudi v čin kapetana JLA.

Naj počiva mirno v svobodni domači zemlji, ki jo je tako ljubil!

PRVI MLEKOVODNI SISTEM

Pri kmetu Jožetu Avscu v Zg. Kašlju je bil v mesecu oktobru usposobljen prvi mlekovodni sistem v občini Ljubljana-Moste-Polje. Strokovna služba mu je pripravila Hydropuls mlekovodni sistem, ki je zadnja beseda tehnike mlekarstva.

Ta sistem omogoča velik prihranek časa, manj časa za izmolzevanje, ob normalnem krmiljenju živali pa tudi nekaj več mleka.

S tem sistemom vodno mleko iz vime na plastični cevi naravnost v mlekarnico, ki je ločena od hleva. Tu se mleko izliva v vrče. Delo je s tem poenostavljeno, ker odpade prenašanje mleka iz hleva. Releaser za čiščenje te aparature omogoča avtomatsko čiščenje vsakega mlekovodnega sistema in je zato odločilen za higieno mleka.

Po podatkih, ki jih imamo, je to druga aparatura, ki je montirana in deluje v Sloveniji. Ob koncu leta bo še ena taka aparatura delovala pri njegovem sosedu Jožetu Kogojcu.

Prav bi bilo, da bi se kmetje z večjim številom krav ogledali delovanje te aparature in tudi sami razmislili o modernizaciji oziroma mehanizaciji svoje hleva.

leta je bil odbornik občinskega ljudskega odbora Dobrunje in vesno ter požrtvovalno opravljal odgovorne naloge. Prav tako je bil aktiven član odborov družbenopolitičnih organizacij, posebno še Socialistične zveze in Zveze borcev. Znan je tudi kot dober pevec in je bil ves čas obstoja pevskega zbora DPD Svoboda njegov aktiven član.

Poznali smo ga kot skromnega, a neumornega družbenopolitičnega delavca in komunisto ter ga zato tudi cenili in spoštovali. Na njegovi poslednji poti smo ga spremili številni prijatelji, znanci in sodelavci z zavestjo, da smo izgubili dobrega tovariša!

TONE ROME – MIHA

Prav v času, ko odpada zadnje jesensko listje in se narava pripravja k počitku smo na pokopališče v Štepanji vasi bivši borci in kurirji pospremili k zadnjemu počitku ANTONA ROMETA – MIHO.

Se kot otrok je Tone občutil vso grenkobo življenja v stari Jugoslaviji. Po okupaciji naše domovine se je takoj vključil v osvobodilno gibanje in je bil zaradi aktivnosti v OF kmalu aretiran. Septembra leta 1943 je vstopil v partizanske vrste; najprej v specialno četo 4. operativne cone pozneje pa se je boril v Zasavskem odredu in končno je postal kurir na reletni postaji TV 3. Skromen, predan, požrtvovalen in hraber je zelo vestno opravljal težke in odgovorne naloge. Pri izvrševanju tvegane in napore kurirske službe, kjer se je moral v snegu in mrazu neštokrat prebijati skozi sovražne obročje, je hudo zbolel. Zahrbna bolezen in posledice težkih vojnih razmer sta njegov krhek organizem krepko zdelali tako, da je postal invalid.

Kljub boleznim pa je aktivno deloval tudi po osvoboditvi pri obnovi naše domovine. Zaradi velikih naporov in boleznim pa je moral prenehati s pokoj. Zadnjikrat smo ga videli letos spomladi na veličastni proslavi v Jevnici, kjer je bil še vder in poln življenja. Nihče tedaj ni slutil, da je to zadnje srečanje z njim in da mu ni pomoči.

Za zasluge med NOB in pri obnovi domovine je bil Tone odlikovan, napredoval pa je tudi v čin kapetana JLA.

Naj počiva mirno v svobodni domači zemlji, ki jo je tako ljubil!